

M.Com. Sem 2 Examination

412 ED

International Economics & Policy (New)

Time : 2-30 Hours]

May-2025

[Max. Marks : 70

નોંધ: દરેક પ્રશ્નનું સમાન વેઇટજ 14 માર્ક્સ છે.

૧. રિકાર્ડિયન થિયરી ઓફ કમ્પેરેટિવ એડવાન્ટેજનો ઉપયોગ કરીને સમજાવો કે એક દેશ બંને યીજવસ્તુઓના ઉત્પાદનમાં વધુ કાર્યક્ષમ હોય, છતાં બંને દેશો વેપારથી લાભ મેળવી શકે છે. [૧૪]
અથવા
- ૧(અ). આંતરરાષ્ટ્રીય મજૂર ગતિશીલતાના કારણો અને પરિણામો સમજાવો અને આ ગતિશીલતા સ્ત્રોત અને યજમાન દેશો બંનેને કેવી રીતે અસર કરે છે તે ચર્ચો. [૦૭]
- ૧(બ). “ઉદ્યોગઅંતર્ગત વેપાર ઉત્પાદન વિભિન્નતા અને સ્તરોત્પન્ન લાભોને પ્રતિબિંબિત કરે છે, જ્યારે ઉદ્યોગો વચ્ચેનો વેપાર તુલનાત્મક લાભને પ્રતિબિંબિત કરે છે.” આ વિધાનની માન્યતાની ચર્ચા કરો. [૦૭]
૨. ~~સમાજ~~ કેવી રીતે ઘરેલુ દેશમાં નાણાંના પુરવઠામાં વધારો તેના ઘરેલું ચલણના અવમૂલ્યન તરફ દોરી શકે છે. વિસ્તૃતમાં સમજાવો. [૧૪]
અથવા
- ૨(અ). સ્થાનિક ચલણની પ્રશંસા આંતરરાષ્ટ્રીય બજારોમાં સ્થાનિક માલની સ્પર્ધાત્મકતાને કેવી રીતે અસર કરે છે તેની ચર્ચા કરો. [૦૭]
- ૨(બ). સ્થિર વિનિમય દર પદ્ધતિ શું છે? સરકાર આ સ્થિર વિનિમય દર જાળવી રાખવા માટે કેવી રીતે હસ્તક્ષેપ કરે છે? [૦૭]
૩. સ્થાનિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થવ્યવસ્થાઓ પર ટેરિફની અસરનું આલોચનાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. તમારા પ્રતિસાદમાં ટેરિફના ખર્ચ અને લાભો, આર્થિક કલ્યાણ પરની તેમની અસરો અને વિવિધ હિસ્સેદારો વચ્ચે લાભ અને નુકસાનના વિતરણનું મૂલ્યાંકન કરો. [૧૪]
અથવા
- ૩(અ). આર્થિક દ્વેતવાદ એટલે શું? આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર સાથે તેની સુસંગતતા ટૂંકમાં સમજાવો. [૦૭]
- ૩(બ). આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર કરાર અને વાટાઘાટો વૈશ્વિક વેપારને પ્રોત્સાહન આપવામાં કેવી રીતે મદદ કરે છે? [૦૭]
૪. વૈશ્વિક મૂડી બજારની કામગીરી અને નીતિ-સંબંધિત પડકારોની ચર્ચા કરો. [૧૪]
અથવા
- ૪(અ). યુરો ઝોન આગળ શું પડકારો છે અને આવનારા સમયમાં કરન્સી યુનિયન માટે શું ભવિષ્ય દેખાઈ રહ્યું છે? [૦૭]
- ૪(બ). મુક્ત અર્થતંત્રો દ્વારા સામનો કરવામાં આવતી ત્રિલેખ્યા (અશક્ય ટ્રિનિટી તરીકે પણ ઓળખાય છે) નીતિ સમજાવો. [૦૭]

(P.T.O)

૫. બહુવિધ પસંદગી પ્રશ્નો (કોઈ પણ સાત લખો):

- (૧) હેક્સશર-ઓહલિન સિદ્ધાંત અનુસાર, દેશ તેવા માલનું ઉત્પાદન અને નિકાસ કરશે જે:
- (અ). તેના દુર્લભ ઘટકોનો વધુ ઉપયોગ કરે
 (બ). તેના વિપુલ પ્રમાણમાં હાજર ઘટકોનો વધુ ઉપયોગ કરે
 (ક). જેનો પરિવહન ખર્ચો ઊંચા હોય
 (ડ). સરકાર દ્વારા વધુ સહાય આપવામાં આવતી હોય
- (૨) માનક વેપાર મોડેલ આલેખમાં, ઉત્પાદન શક્યતા મર્યાદા (PPF) સામાન્ય રીતે હોય છે:
- (અ). સ્થિર અવસર ખર્ચ દર્શાવતી સીધી રેખા
 (બ). વધતા અવસર ખર્ચને પ્રતિબિંબિત કરતી વક્ર બહાર વળેલી રેખા
 (ક). વેપારની અશક્યતા દર્શાવતી ઊભી રેખા
 (ડ). નિશ્ચિત ઉત્પાદન દર્શાવતી આડી રેખા
- (૩) કથન: ચલણી ખાતામાં વધારો વિદેશી વિનિકાસ ભંડારમાં વધારો કરે છે.
 કારણ: ચલણી ખાતામાં વધારાનો અર્થ એ થાય છે કે કોઈ દેશ આયાત કરતાં નિકાસ પરથી વધુ આવક મેળવે છે.
- (અ). કથન અને કારણ બંને સાચા છે
 (બ). કથન અને કારણ બંને ખોટા છે
 (ક). કથન સાચું છે, પણ કારણ ખોટું છે
 (ડ). કથન ખોટું છે, પરંતુ કારણ સાચું છે
- (૪) નીચેનામાંથી કયા દેશનું ચલણ સત્તાવાર રીતે ભારતીય રૂપિયામાં આંકવામાં આવ્યું છે?
- (અ). બાંગ્લાદેશ
 (બ). નેપાળ
 (ક). અ અને બ બંને
 (ડ). શ્રીલંકા
- (૫) IS-LM-FE મોડેલમાં LM વક્ર તે સંતુલન દર્શાવે છે જ્યાં:
- (અ). રોકાણ બચતના બરાબર હોય છે
 (બ). નિકાસ અને આયાત (શુદ્ધ નિકાસ) શૂન્ય હોય છે
 (ક). નાણાની માંગ અને નાણાની પુરવઠા બરાબર હોય છે
 (ડ). મૂડી પ્રવાહો અને મૂડી નીકાસ બરાબર હોય છે
- (૬) કસ્ટમ્સ યુનિયન સિદ્ધાંત મુખ્યત્વે કેના પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે:
- (અ). બેલેન્સ ઓફ પેમેન્ટ્સ
 (બ). વેપાર સર્જન અને વેપાર વિકૃતિ
 (ક). ચલણ મૂલ્યાંકન
 (ડ). ઇમ્પોર્ટ સબ્સિડિયુશન
- (૭) અમેરિકા અને વેનેઝુએલા વચ્ચે પેટ્રોલની નિકાસ સંબંધિત વિવાદ કોની સાથે જોડાયેલો હતો?
- (અ). શ્રમ ધોરણો
 (બ). સાંસ્કૃતિક ભિન્નતા
 (ક). વેપારના પર્યાવરણ સંબંધિત ધોરણો
 (ડ). નિકાસ સહાય (સબસિડી)

- (૮) આયાત ક્વોટાના સંદર્ભમાં 'ક્વોટા ભાડું' શબ્દનો અર્થ શું થાય છે?
- (અ). આયાત કરેલી ચીજવસ્તુઓ પર લગાડવામાં આવેલ કર
- (બ). આયાત લાઈસન્સ ધારકો દ્વારા ભાવના તફાવતને કારણે મળેલા નફા
- (ક). આયાત લાઈસન્સ મેળવવા માટે નિકાસકર્તાઓ દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલ ફી
- (ડ). સીમિત આયાતને કારણે વપરાશકર્તાઓને લાગતો ખર્ચ
- (૯) 1875 પહેલા કઈ વૈશ્વિક નાણાકીય પદ્ધતિ પ્રચલિત હતી, અને તે સમયગાળા દરમિયાન વિનિમય દર સામાન્ય રીતે કેવી રીતે નિર્ધારિત થતો હતો?
- (અ). ફિયાટ ચલણ સિસ્ટમ જ્યાં સરકારો સ્વતંત્ર રીતે ચલણ મૂલ્યો સેટ કરે છે
- (બ). વેપાર માટે પ્રમાણભૂત ચલણ વગર બાર્ટર સિસ્ટમ
- (ક). સોનું અને ચાંદી બંનેનો ઉપયોગ કરતી દ્વિલોહિત ધોરણ પદ્ધતિ, જેમાં ધાતુની માત્રાને આધારે વિનિમય દર નક્કી થાય છે
- (ડ). બજાર-સંચાલિત મૂલ્યાંકન સાથે વિકેન્દ્રિત ક્રિપ્ટોકરન્સી સિસ્ટમ
- (૧૦) નીચેનામાંથી કયું ખુલ્લી અર્થવ્યવસ્થાઓ માટે નીતિ ત્રિલેખમાના લક્ષ્યોમાંનું એક નથી?
- (અ). મૂડી નિયંત્રણો
- (બ). કરન્સી બોર્ડ
- (ક). ફ્લોટિંગ વિનિમય દર
- (ડ). મૂદ્દા નીતિ માટે સ્વતંત્રતા

(P.T.O)

E532-4

M. Com., Sem – II

412: International Economy and Policy

Note: Each question carries an equal weightage of 14 Marks.

1. Using the Ricardian Theory of Comparative Advantage, explain why two countries can benefit from trade even if one country is more efficient in producing both goods. [14]

OR

- 1(A). Explain the causes and consequences of international labour movement and how does this movement affect both source and host countries? [07]

- 1(B). Intra-industry trade reflects product differentiation and economies of scale, while inter-industry trade reflects comparative advantage." Discuss the validity of this statement. [07]

2. Explain how an increase in the money supply in the home country can lead to the depreciation of its domestic currency. [14]

OR

- 2(A). Discuss how an appreciation of the domestic currency affects the competitiveness of domestic goods in international markets. [07]

- 2(B). What is a fixed exchange rate system? How does the government intervene to maintain a fixed exchange rate? [07]

3. Critically assess the impact of tariffs on domestic and international economies. Your response should evaluate the costs and benefits of tariffs, their effects on economic welfare, and the distribution of gains and losses among different stakeholders. [14]

OR

- 3(A). What is economic dualism? Briefly explain its relevance to international trade. [07]

- 3(B). How do international trade agreements and negotiations help promote global trade? [07]

4. Discuss the performance and policy-related challenges of the global capital market. [14]

OR

- 4(A). What are the current challenges faced by the Euro Zone, and what does the future hold for the currency union? [07]

- 4(B). Explain the Policy Trilemma (also known as the Impossible Trinity) faced by open economies. [07]

5. MCQs: (Write any Seven) [14]

- (1) According to the Heckscher-Ohlin theory, a country will export goods that:

- A. Use its scarce factors intensively
- B. Use its abundant factors intensively
- C. Have high transportation costs
- D. Are highly subsidized by the government

- (2) In a standard trade model diagram, the Production Possibility Frontier (PPF) is typically:

- A. A straight line showing constant opportunity cost
- B. A bowed-out curve reflecting increasing opportunity costs
- C. A vertical line indicating no trade possibility
- D. A horizontal line representing fixed production

- (3) Assertion (A): A surplus in the current account leads to an increase in foreign exchange reserves.
Reason (R): A current account surplus implies that a country earns more from exports than it spends on imports.
- A. Both A and R are true, and R is the correct explanation of A
 - B. Both A and R are false, but R is not the correct explanation of A
 - C. A is true, but R is false
 - D. A is false, but R is true
- (4) Which of the following countries has its currency officially pegged to the Indian Rupee?
- A. Bangladesh
 - B. Nepal
 - C. Both A and B
 - D. Sri Lanka
- (5) The LM curve in the IS-LM-FE model shows equilibrium where:
- A. Investment equals saving
 - B. Net exports equal zero
 - C. Money demand equals money supply
 - D. Capital inflows match capital outflows
- (6) The theory of Customs Union is mainly concerned with:
- A. Balance of Payments
 - B. Trade Creation and Trade Diversion
 - C. Currency Valuation
 - D. Import Substitution
- (7) Dispute between the United States and Venezuela regarding gasoline exports was related to:
- A. Labor standards
 - B. Cultural differences
 - C. Environmental standards in trade
 - D. Export subsidies
- (8) In the context of import quotas, what does the term 'quota rent' refer to?
- A. The tax imposed on imported goods
 - B. The profits earned by import license holders due to price differences
 - C. The fee paid by exporters to obtain import licenses
 - D. The cost incurred by consumers due to limited imports
- (9) Which global monetary system was in use before 1875, and how were exchange rates typically determined during that period?
- A. A fiat currency system where governments set currency values independently
 - B. A barter system with no standardized currency for trade
 - C. A bimetallic standard using both gold and silver, with exchange rates based on metal content
 - D. A decentralized cryptocurrency system with market-driven valuations
- (10) which of the following is not one of the goals of Policy Trilemma for open economies?
- A. Capital controls
 - B. Currency board
 - C. Floating exchange rate
 - D. Monetary policy autonomy

